EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 8.11.2023.
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz ES un Albānijas Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmumu, ar ko groza tās reglamentu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Albānijas iestādes ir paudušas interesi izveidot divas apvienotās konsultatīvās komitejas ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Eiropas Savienības Reģionu komiteju.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un Eiropas Savienības Reģionu komiteja atbalsta institucionālā satvara nodrošināšanu politiskajam dialogam ar Albāniju to attiecīgajās kompetences jomās.

Apvienoto konsultatīvo komiteju mērķis būtu organizēt dialogu un sadarbību starp sociālajiem partneriem un citiem pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un to reģionālajām un vietējām iestādēm.

• Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Ņemot vērā nesen sāktās pievienošanās sarunas ar Albāniju, politiskā dialoga pastiprināšana saistībā ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu labvēlīgi ietekmēs Albānijas virzību uz integrāciju Eiropā, jo īpaši stiprinot attiecības starp ieinteresētajām personām reģionālā un vietējā līmenī, kā arī sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību.

• Saskanība ar citām Savienības politikas jomām

Spēcīgāka Eiropa pasaulē –

aktīvāk rīkojoties un ietekmīgāk paužot ES viedokli pasaulē, Eiropas Komisija aktīvi iestājas par daudzpusēju sadarbību un uz noteikumiem balstītu pasaules kārtību. Eiropa, uzņemoties vadošo lomu, arī īsteno ciešu sadarbību ar kaimiņvalstīm, lai ieviestu visaptverošu stratēģiju attiecībā uz Āfriku un atkārtoti apliecinātu Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu. Komisija tiecas izmantot saskaņotu pieeju ES ārējā darbībā – no attīstības palīdzības līdz kopējai ārpolitikai un drošības politikai, tādējādi nodrošinot, ka Eiropas balss pasaulē izskan spēcīgāk un saliedētāk.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Kopā ar Albāniju un visām dalībvalstīm arī ES ir Stabilizācijas un asociācijas nolīguma (SAN) ar Albāniju puse. SAN noslēgšana Eiropas Kopienas vārdā tika apstiprināta ar Padomes un Komisijas Lēmumu 2009/332/EK. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā juridiskais pamats Savienības nostājas izstrādei attiecībā uz ES un Albānijas Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmumu izveidot citas īpašās komitejas (SAN 116. pants, 117. panta 2. punkts, 120. panta 4. punkts) ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 9. punkts un Padomes un Komisijas 2009. gada 26. februāra Lēmums par to, lai noslēgtu Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu attiecīgi starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku, no otras puses. Tādēļ ir vajadzīgs Padomes lēmums.

Ņemot vērā:

– Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu un 218. panta 9. punktu,

– 2. pantu Padomes un Komisijas Lēmumā (2009. gada 26. februāris) par Stabilizācijas un asociācijas nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku (turpmāk "Albānija"), no otras puses

• **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Attiecībā uz priekšlikuma Eiropas dimensiju Eiropas Komisija nesen pieņēma paziņojumu (COM(2023) 40 final), kurā galvenā uzmanība pievērsta sociālā dialoga stiprināšanai Eiropas Savienībā. Tajā uzsvērts, ka ES galvenie mērķi ir uzlabot dzīves un darba apstākļus, savukārt sociālais dialogs un darba koplīguma slēgšanas sarunas ir galvenie veidi, kā to panākt, veicinot augstāku produktivitāti, vienlaikus nodrošinot arī sociālo taisnīgumu, kvalitatīvu darba vidi un demokrātiju darbā. Ierosinātās apvienotās konsultatīvās komitejas ir paredzētas kā forumi dialogam un sadarbībai starp sociālajiem partneriem un citām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un vietējām un reģionālajām iestādēm Eiropas Savienībā un Albānijā, kas var būtiski sekmēt to attiecību attīstību un Eiropas integrāciju.

Attiecībā uz Apvienotās konsultatīvās komitejas nepieciešamību ir paredzēts, ka ES satvarā šis dialogs un sadarbība sagatavos turpmākajam darbam ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Eiropas Savienības Reģionu komiteju, kā arī Albānijas dalībai Eiropas Savienībā; veicinās informācijas apmaiņu par savstarpēji interesējošiem aktuāliem jautājumiem, jo īpaši atjauninātu situācijas raksturojumu attiecībā uz ES ekonomikas, sociālo un reģionālo politiku un pievienošanās procesu; rosinās informācijas apmaiņu attiecībā uz subsidiaritātes principa praktisko īstenošanu visos dzīves aspektos reģionālā un vietējā līmenī; tajā varēs apspriest jebkurus citus nozīmīgus jautājumus, ko kāda puse būs ierosinājusi, jo tādi var rasties saistībā ar Stabilizācijas un asociācijas nolīguma īstenošanu un pirmspievienošanās stratēģijas ietvaros.

Visbeidzot, apvienoto konsultatīvo komiteju pievienotā vērtība ir tajā, ka arī Stabilizācijas un asociācijas padome pirms lēmumu pieņemšanas attiecīgajās jomās var apspriesties ar ierosinātajām apvienotajām konsultatīvajām komitejām. Komiteju konsultēšana tomēr paliks Stabilizācijas un asociācijas padomes ziņā.

• **Proporcionalitāte**

Proporcionalitātes princips ir noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā. Tas gādā par to, lai ES iestāžu rīcība nepārkāptu noteiktas robežas.

AKK galvenais mērķis ir uzraudzīt Albānijas virzību uz ES un pieņemt ieteikumus Albānijas valdībai un ES iestādēm. AKK uzdevums ir arī ļaut Albānijas pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjiem iepazīties ar apspriešanās procesu ES, kā arī ļaut ES pārstāvjiem iepazīties ar Albānijas sociālajām struktūrām un reformu ekonomisko un sociālo ietekmi. AKK apspriež plašu jautājumu loku (kas nav izsmeļošs), tostarp Albānijas un ES sadarbību dažādās jomās, piemēram, migrācijas, enerģētikas, mazo un vidējo uzņēmumu un profesionālās apmācības jomā.

Ņemot vērā nesen sāktās pievienošanās sarunas ar Albāniju, politiskā dialoga pastiprināšana saistībā ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu labvēlīgi ietekmēs Albānijas virzību uz integrāciju Eiropā, jo īpaši stiprinot attiecības starp ieinteresētajām personām reģionālā un vietējā līmenī, kā arī sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību.

Lai gan AKK ar pilsoniskās sabiedrības viedokli papildina ES institucionālo satvaru, kas saistīts ar ES un Albānijas Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu, valstij ir atstātas vajadzīgās

iespējas ieteikumu īstenošanai valsts līmenī. Minētās kopīgās iestādes ļauj abu pušu pilsoniskās sabiedrības organizācijām uzraudzīt valsts pievienošanās sarunas. Tās darbojas arī kā platforma kopīgu interešu jautājumu apspriešanai un plašas sabiedrības informēšanai par gaidāmajām problēmām pievienošanās periodā.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Stabilizācijas un asociācijas nolīgumā ir paredzēta iespēja izveidot kopīgas struktūras, lai veicinātu sadarbību starp ES un asociēto valsti. Apvienoto konsultatīvo komiteju izveide ar Reģionu komiteju un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ir iedibināta prakse saskaņā ar stabilizācijas un asociācijas nolīgumiem, un Rietumbalkānu reģionā jau ir vairāki pozitīvi piemēri.

Kopā ar Albāniju un visām dalībvalstīm ES ir pievienojusies Stabilizācijas un asociācijas nolīgumam (SAN) ar Albāniju. SAN noslēgšana Eiropas Kopienas vārdā tika apstiprināta ar Padomes un Komisijas Lēmumu 2009/332/EK. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā juridiskais pamats Savienības nostājas izstrādei attiecībā uz ES un Albānijas Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmumu izveidot citas īpašās komitejas (SAN 116. pants, 117. panta 2. punkts, 120. panta 4. punkts) ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 9. punkts. Tādēļ ir vajadzīgs Padomes lēmums.

Lēmuma īstenošanai nav nepieciešami veicinoši atbalsta pasākumi, jo vienīgais pants un pielikums nosaka nostāju, kas Savienībai jāpieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē attiecībā uz grozījumiem tās reglamentā, lai izveidotu apvienotās konsultatīvās komitejas.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

  Neattiecas

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

  Neattiecas

- **Ekspertu atzinumu iegūšana un izmantošana**

  Neattiecas

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas, jo:

Stabilizācijas un asociācijas nolīgumā ir paredzēta iespēja izveidot kopīgas struktūras, lai veicinātu sadarbību starp ES un asociēto valsti. Apvienoto konsultatīvo komiteju izveide ar Reģionu komiteju un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ir iedibināta prakse saskaņā ar stabilizācijas un asociācijas nolīgumiem, un Rietumbalkānu reģionā jau ir vairāki pozitīvi piemēri.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas, jo:

grozījums attiecas uz Stabilizācijas un asociācijas padomes reglamentu, neradot papildu izmaksas un uzlabojot sadarbību ar valsti, kas piedalās sarunās.

- **Pamattiesības**

Neattiecas

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosināto apvienoto konsultatīvo komiteju izveidošana ES budžetu finansiāli nekādi neietekmē, jo Albānijas dalībnieki par saviem izdevumiem ir atbildīgi paši, bet Eiropas iestāžu izdevumi tiks segti no Eiropas Savienības budžeta.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Neattiecas

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Turpmāk ir pievienots priekšlikuma teksts Padomes lēmumam par nostāju, kas Eiropas Savienībai jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, kā paredzēts 2. panta 1. punktā Padomes un Komisijas 2009. gada 26. februāra lēmumā par iepriekšminētā Stabilizācijas un asociācijas nolīguma noslēgšanu.

2023/0386 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz ES un Albānijas Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmumu, ar ko groza tās reglamentu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu un 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes un Komisijas 2009. gada 26. februāra Lēmumu par Stabilizācijas un asociācijas nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku (turpmāk "Albānija"), no otras puses, un jo īpaši minētā lēmuma 2. panta 1. punktu,

ņemot vērā pievienošanās sarunu sākšanu starp Eiropas Savienību un Albāniju 2022. gada 19. jūlijā,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Ar Stabilizācijas un asociācijas nolīguma 116. pantu tika izveidota Stabilizācijas un asociācijas padome.

(2) Minētā nolīguma 117. panta 2. punktā ir noteikts, ka Stabilizācijas un asociācijas padome pieņem savu reglamentu.

(3) Minētā nolīguma 120. panta 4. punktā ir paredzēts, ka Stabilizācijas un asociācijas padome var nolemt izveidot citas īpašās komitejas vai struktūras, kas tai var palīdzēt veikt tās pienākumus. Tas pats minētā nolīguma noteikums paredz, ka Stabilizācijas un asociācijas padome savā reglamentā nosaka šādu komiteju vai struktūru sastāvu un pienākumus un to, kā tās darbosies,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pamats nostājai, kas Savienībai jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, kura izveidota ar 116. pantu Stabilizācijas un asociācijas nolīgumā starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku, no otras puses, attiecībā uz Apvienotās konsultatīvās komitejas izveidi ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Apvienotās konsultatīvās komitejas izveidi ar Eiropas Savienības Reģionu komiteju, kā arī attiecībā uz minētās Stabilizācijas un asociācijas padomes reglamenta grozīšanu, kā paredzēts minētā nolīguma 120. panta 4. punktā, ir šim lēmumam pievienotais Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmuma projekts. Nelieliem grozījumiem lēmuma projektā var piekrist bez Padomes papildu lēmuma.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs